

Ratkojasukupolvien väliset erot

"Ristikot on mummojen puuhaa!" Tämä on yleistys, johon aina silloin tällöin törmään. Ehkä se perustuu sillä tavalla todellisuuteen, että jos hahmotamme keskiarvojen mukaan ratkojan prototyypin, niin tuloksena on vanhempi naisihminen. Silti tiedämme, että ratkojen joukko on monenkirjava niin iän, sukupuolen kuin henkilökohtaisten taustojenkin suhteen.

Yleistävästä ajatuksesta ratkojen mummomaisuutta koskien seuraa myös yhtäläinen yleistys koskemaan ristikkojen sisältöä. "Ristikoissa on vaan joskus 40-luvulla syntyneitä tyypejä ja sellaisia asioita, joita kukaan ei enää tiedä!" Tämäkin on ennakkoasenne, jota kuulen usein.

Elämässä käy usein, että kun ennakkolasenteen laittaa testiin, huomaa miten väärässä se onkaan. Väitän, että tässäkin tapauksessa on paljolti siitä kyse.

Hiljattain keskustelin nuorten kanssa ristikoista. Tiesin, että kaikki pöydän äärellä istuneet olivat ratkoneet ja kovasti tykättyneet POP-ristikoihin. "Niissä on niin uusia sanoja ja sellaisia teemoja ja tyypejä, joita nuoret tietää." Näin asiaa kiteytettiin. Eräs keskusteluun osallistunut kertoi, että hänen ystäväpiirissään

POP-ristikot oli nopeasti ratkottu läpi ja sitten he tarttuivat joihinkin "mummoristikoihin". Siis mihin tahansa muuhun ristikkoon. Odotin kuulevani tuttua jupinaa käsittämättömistä vihjeistä ja kalkkeutuneista teemoista. Mutta yllätyin. Hän jatkoikin: "Ei niissä oikeastaan suurta eroa ollutkaan. Ratkominen sujui mukavasti, vaikka kaikkia tyypejä tunnistanutkaan. Tykkäsin kovasti."

POP-ristikoille suuri kiitos siitä, että ratkominen harrasteena on kokenut uuden kukoistuksen kauden. Ja kiitos myös kaikille niille, jotka rohkenevat asettaa omat ennakkolasenteensa testiin. Uskon vahvasti, että ero sukupolvien välillä on pienempi kuin oletamme.

Ristikontekijänä oma haasteeni on tasapainotella ratkojaryhmien välillä. Aikakauslehdessä tiedän aika hyvin lehden lukijaprofiilin. Silloin vihjeet on helpoin suunnata kohti juuri tiettyä ryhmää. Ilta-päivälehdissä ruutujen toisella puolella on laajin mahdollinen skaala ratkojia. Silloin minun roolini on löytää mahdollisimman hyvä keskitie. Parhaani mukaan pyrin nostamaan vihjeisiin asioita, teemoja ja ihmisiä, jotka ovat tätä päivää. Mutta mahdollisimman tunnettuja.

Arvoisa ratkoja, mielelläni kuulisin mietteitäsi tästä. Häiritsevätkö vanhat, tutut vihjeet ja tyypit? Vai sylettääkö enemmän ne kaikki uudet räppärit ja fomon tyyppiset epäsanat?

Heli Kärkkäinen

heli.karkkainen@ristikkoakatemia.fi

Lähetätkää ristikkoiheisia kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen kysymys@ristikkoakatemia.fi.